

RABAT, MARŽE, REŽIE, OBRAT, CENA, TRŽBY, KALKULACE

POJMY, DRUHY, KALKULAČNÍ VZOREC, KALKULAČNÍ METODY

KALKULAČNÍ SOUVISLOSTI	2-5
POJMY, DEFINICE	6-10
SLOŽENÍ A TVORBA CENY PRODUKTU	11-14
DRUHY KALKULACÍ, ČLENĚNÍ, VZOREC	15-20
JEDNOTLIVÉ SLOŽKY KALKULAČNÍHO VZORCE	21-29
KALKULAČNÍ DOKUMENTY, VZORY	30-33
KALKULAČNÍ METODY + PŘÍKLADY	34-52
NEDOKONČENÁ VÝROBA	53-58
PROVIZNÍ PRODEJ	59
KALKULAČNÍ SYSTÉM V UJ	60

KALKULACE - NÁSTROJ SPRÁVNÉHO STANOVENÍ CENY - VIP KLUB AUTOR: HANA WILCZKOVÁ

PROČ JE KALKULACE DŮLEŽITÁ, PODCEŇOVÁNA A OPOMÍJENÁ

- Pojem kalkulace je v podnikatelském prostředí velmi podceňován. Už jenom proto, že dnešní doba je velmi rychlá, přináší každý den nové okolnosti, které mají vliv na tvorbu ceny našeho produktu – ať je to neznalost výpočtu skutečné ceny výrobku, konkurence, která mnohdy pokříví cenu i velmi originálního produktu nebo služby nebo naopak cena, která je pro zákazníka nepřijatelná a „producent“ vidí jen velmi rychlý zisk a nepočítá s budoucími možnými událostmi (viz coronavirus, změna devizového kurzu, různá nařízení, daňové zatížení apod.)
- Proto je nutné kalkulaci považovat nejen za důležitý prvek při oceňování produktu, ale rovněž je nedílnou součástí daňové kontroly, nástrojem pro stanovení budoucích investic a plánování zisku či růstu firmy.
- Velmi často podnikatelé opomíjejí kalkulaci, protože ji považují za byrokratickou, zbytečnou – protože oni přece nejlíp vědí, kolik jejich produkt má cenu.
- Pak jsou zde tací, kteří by rádi svou práci měli správně ohodnocenou, ale neví, jak vlastně na trhu se svou hodnotou pracovat a proto cenu stanovují od pasu a mnohdy tato cesta není nejlepším řešením pro budoucí podnikání. (cena nepokrývá skutečné náklady a po letech – někdy i po měsících – podnikání končí ve ztrátě.)

PROČ JE KALKULACE DŮLEŽITÁ, PODCEŇOVÁNA A OPOMÍJENÁ

- Již při úvaze, že začneme podnikat, stojí v první linii stanovit si cenu svého produktu. Z mnoha podnikatelských příruček na nás vyskakují návody, jak si připravit byznys plán, jak stanovit cenu, jak propočítat své první náklady minimálně v prvních třech měsících zahájení podnikání. Ale je to právě podceňování těchto výpočtů, stanovení nákladů, které budou skutečně součástí nejen ceny produktu, ale zároveň by měly následně být pravidelně vyhodnocovány a poměřovány se skutečností. A to se děje jen v takových účetních jednotkách, které mají „na to lidi“, a které svoji vizi, zůstat na trhu co nejdéle, mají jasně stanovenou.
- Občas si rovněž podnikatelé pletou pojmy, které sice na první pohled vypadají velmi slibně, ale ve svém důsledku mohou růstu firmy jen uškodit (marže, rabat, zisk, obrat, sleva, bonusy apod.)
- Tato příručka je tedy malým průvodcem, jak stanovit správnou cenu, zdůvodnit tuto cenu u daňové kontroly i u managementu společnosti. Kalkulace je nástrojem pro stanovení správného fungování firmy, odměňování, personálního řízení a zároveň v sobě nese informace pro ekonomické parametry jako je ziskovost, přidaná hodnota a další, na základě kterých se posuzuje bonita firmy.

MÍSTO OBSAHU:

- Tento e-book není rozhodně žádnou maximálně specializovanou odbornou příručkou.
- Ráda bych zde konkrétními příklady i „lidským“ výkladem přiblížila způsob vytvoření vlastní kalkulace na vaše produkty, protože je podkladem nejen pro případnou finanční kontrolu, jak máte správně vedené i metodicky vaše účetnictví, ale zároveň vám slouží k důležité informaci – a to zda skutečně produkujete zisk.
- Na příkladech malého podnikání jsem zde nastínila, jak jednoduše vytvořit kalkulaci na jakýkoliv produkt, aniž byste museli vše pracně počítat či měli „vlastní kalkulační“ kancelář.
- Je paradoxní, že právní předpis, který upravuje náležitosti, povinnosti a další souvislosti s nutností používání KALKULACÍ u UJ je z roku 1948 a jeho podstata se nezměnila.

NĚCO Z HISTORICKÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, KTERÉ PLATÍ I DNES VE ZNĚNÍ PLATNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ (ROK 1948)

- Úkoly kalkulace
- V kalkulaci organisované podle tohoto nařízení se musí odhadovati nebo zjišťovati a kalkulačními zápisy zachycovati
- Kalkulace musí poskytovat podklady zejména pro z hospodárnění a kontrolu hospodaření podniku,
- b) tvoření a kontrolu cen,
- c) celostátní hospodářské plánování,
- d) ostatní obory podnikového účetnictví.
- (3) Kalkulace musí býti v takovém vztahu k ostatním oborům podnikového účetnictví, aby bylo umožněno vzájemné ověřování jejich údajů.
- Kalkulační povinnost.
- Podle pokynů Hospodářské rady stanoví generální sekretariát Hospodářské rady (dále jen "generální sekretariát") v závazných směrnících.
- Podle tohoto nařízení jsou statky, služby a pod. - po případě jejich části nebo skupiny - které podnik provádí (na př. vyrábí, prodává, poskytuje), podnikovými výkony, a které podnik odjinud přijímá, přijímanými výkony.

POJMY A DEFINICE

KALKULACE - NÁSTROJ SPRÁVNÉHO STANOVENÍ CENY - VIP KLUB AUTOR: HANA WILCZKOVÁ

Kalkulace – stanovení nákladů nebo ceny na kalkulační jednici

Kalkulační jednice – výkon, který je obsahově i objemově vymezen – ks, hodina, metr, kilo apod.

Kalkulované množství – počet kalkulačních jednic, pro které stanovujeme náklady (režijní, správní, odbytové)

Cena nákupní – hodnota, za kterou obchodník nakoupil

Marže – rozdíl mezi prodejní a pořizovací cenou produktu, vyjádřeno v Kč i % (marže je vždy menší než obchodní přírážka)

Cena maloobchodní – cena pro koncového zákazníka (cena nákupní a marže) obvykle se jedná o cenu určenou dle konkurenční nabídky (nabídka x poptávka)

Obchodní přírážka - procentuální vyjádření **PODÍLU Z CENY, KTERÝ JSME SI K NÁKUPNÍ CENĚ** přirazili

Rabat – sleva z maloobchodní ceny (např. 10 %) (z ceny obvyklé)

Zisk – rozdíl mezi marží a náklady

Tržba – utržené peníze za produkt

Obrat – vyjádření otočení peněz (prodej + náklady)

Sleva – snížení konečné ceny v duchu konkurenční nabídky – abychom to prodali

MARŽE A SLEVA

marže

- ROZDÍL MEZI PRODEJNÍ A NÁKUPNÍ CENOU U ZBOŽÍ
- Zde je většinou marže využívána u takových produktů, které jsou určeny pro obchodní skupiny – tedy např. MLM, distribuční sítě apod. Tato marže je dána % a není považována za slevu. Slouží pro rozpětí prodejců ve skupině tak, aby prodejce mohl nejen dávat slevy, ale měl z produktu „zisk“ (pokud prodává v ceně určené prodejní skupinou).
- Např.: Tiande, Optik do domu, apod.
- Příklad: prodejní cena je 100,- Kč , marže činí 35 % (pro prodejce obchodní skupiny)
- **Cena vypočtená: $100 : 1,35 = 74,-$ Kč (prodejce má „zisk“ 26,- Kč)**

sleva

- SLEVA JE SRÁŽKA Z PRODEJNÍ CENY, KTEROU POSKYTNE PRODEJCE SVÉMU ZÁKAZNÍKOVÍ
- Sleva je dána možnostmi prodejce a je vypočítána z prodejní ceny
- Příklad: prodejní cena běžná = 100,- Kč
- Sleva pro zákazníka: 35 % = 35,- Kč
- **Cena u zákazníka: $100-35=65$ Kč**

MARŽE – PŘIRÁŽKA – RABAT

Marže = kolik podnikatel vydělal
(není zisk)

- $\text{Prodejní cena} - \text{nákupní cena} / \text{prodejní cena} \times 100$ (v procentech i v Kč)

Přirážka = vyjádření podílu z ceny,
která je přirážena k nákupní ceně

- $\text{Prodejní cena} - \text{nákupní cena} / \text{nákupní cena} \times 100$ (vyjádřeno v %)

Rabat = sleva poskytnutá
kupujícímu

- Pokud poskytujeme slevu, tak poskytujeme rabat = vždy z prodejní ceny

PŘÍKLAD: MARŽE - PŘIRÁŽKA

- Pavla je podnikatelkou s optickými brýlemi. **Produkty nakupuje s 30 % marží.**
- **Průměrná cena optického produktu:** 1800,- Kč (prodejní)
- **Její náklady na prodej zahrnují:** cestovné (PHM, odpis vozidla, telefon, počítač, telekomunikační poplatky,). Nájemné neplatí neboť podniká z domu a k zákazníkovi cestuje na základě domluvené schůzky.
- Dále platí ZP a SP, pravidelně se musí zúčastnit školení, které jí vyjde na 1000,- Kč (za půl roku).
- **MŮŽE DÁVAT SLEVY 20 %?**
- **JAK POSTUPOVAT, ABY MĚLA PODNIKATELKA ZISK?**
- I. zpracuje si přehled svých ročních podnikatelských výdajů.
- 2. definuje osobní potřebu (měsíční výdaje domácnosti, osobní výdaje na „na živobytí“ nebo si určí „svoji mzdu“ (např. chce mít měsíční čistý příjem 25000,- Kč)
- 3. určí, jaká bude nákupní cena.
- 4. vypočte si minimální počet prodeje výrobků – určí si svůj budoucí prodej (bod zvratu).
- I. v přehledech podnikatelských výdajů – **TABULKA** – je částka roční ve výši 122000,- Kč.
- 2. nákup výrobků v nákupní ceně – tj. 30 % marže = 1384,- Kč.
- 2. výše osobní spotřeby činí ročně 300000,- (částka je plánovaná a maximální, její výše se může lišit). Celková potřeba finančních prostředků za rok činí 422000,-/měsíční 35166,- Kč
- 3. průměrná nákupní cena výrobku = 1384,- Kč (s vypočtenou marží)
- 4. **minimální prodej – 415 ks** výrobků v prodejní ceně bez slevy zákazníkům. Celková tržba činí **996360- Kč**. Za nákupní ceny odebráno v hodnotě 574360,- (od této informace pak může Pavla nakládat s marketingem, strategií prodeje).
- 5. pokud bude prodávat s 20 % slevou pak její měsíční čistý příjem bude xxxxx????? $1800 \times 20\% \times 415 \text{ ks} = 597600,- \text{ Kč}$. Dle výpočtu by Pavla prodělala a její podnikání by skončilo neúspěchem. Proto je nutné propočítat poskytované slevy. Pokud bude sleva pouze nárazová či mimořádná, obchodu to neuškodí.

TRŽBY VERSUS ZISK

■ TRŽBY

Veškeré příjmy, které souvisejí s podnikatelskou činností a vyjadřují její výkony.

Tržby nejsou ukazatelem úspěšnosti, pouze vyjadřují maximálně možný výkon prodeje.

Vysoké tržby neznamenaají vysoký zisk.

Vždy záleží na výši nákladů nebo výši vložených finančních prostředků.

Rentabilita tržeb: $v \% = \text{čistý zisk} / \text{tržby}$

■ ZISK

Zisk společnosti nebo vytvořené bohatství jedince je vnímán na volném trhu jako ukazatel ekonomické prospěšnosti dané firmy či jedince.

Zisk zůstává ve společnosti jako zdroj dalšího rozvoje anebo ho může spotřebovat sám jeho nositel.

SLOŽENÍ CENY PRODUKTU – HODNOTA VÝROBKU A SLUŽBY NA TRHU

- DŮLEŽITÝ FAKTOR URČUJÍCÍ PODÍL FIRMY NA TRHU A ZÁROVEŇ URČUJÍCÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ FIRMY
- Složení ceny produktu (kalkulace) je pro některé mikro i malé firmy často velkou neznámou. Svou cenu stanovují na základě trhu či podobného produktu u konkurence, sami pak neví, co vše v sobě cena skrývá a při daňovém přiznání jsou nemile překvapení – buď jsou hluboce ve ztrátě nebo naopak, platí vysoké daně.
- Kalkulace je nástrojem plánování nejen zisku, ale i správného nastavení nákladů, plánování investic a případně rozdělení disponibilního zisku.
- I když tvorba ceny je první úkon, který podnikatel dělá – pro to snad začal podnikat, aby vydělal, tak samotná tvorba ceny přináší mnoho otázek:
 - - co vše je součástí ceny a v jaké výši
 - - jak vyhodnocovat tyto ceny a stanovit případné slevy či dát zákazníkům bonusy
 - - jak se projeví stanovená cena v samotném hospodaření firmy
 - - kdy je stanovená cena již neúčinná a nepřináší firmě žádný zisk (je podhodnocená)

SLOŽENÍ CENY PRODUKTU – HODNOTA VÝROBKU A SLUŽBY NA TRHU

At' už budeme kalkulovat cenu z různého úhlu pohledu, vždy by mělo jít o posouzení všech vstupů, které nám mohou ovlivnit cenu a zároveň i zisk.

Výpočet pak zpětně může mít vliv na snižování nákladů, položek souvisejících s produktem nebo ovlivnění výše správní, odbytové režie. Nebot' právě v těchto režiiích se mnohdy plýtvá a bývá hodně vysoká.

Tím se snižuje zisk pro budoucí rozvoj společnosti, vývoj produktu, zkvalitňování a ev. snižování ceny z důvodu konkurenceschopnosti.

TVORBA CENY A VLIVY NA CENU PRODUKTU

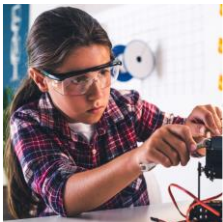
URČENÍ CENY

- CENA VOLNÁ – je určena podle parametrů, které jsou projevem společenské, makroekonomické situace (viz např. Coronavirus, pokles ceny ropy, nedostatek surovin pro výrobu, drahý dovoz nebo bio produkty, které vyžadují větší náklady na vypěstování.) Cena volná pak může ovlivnit zisk, odbyt, investice – neboť rychle reaguje na změnu vstupů.
- CENA PEVNÁ – cena daná předběžnou kalkulací dle vstupních nákladů, která je po celé období neměnná.

VLIVY NA CENU PRODUKTU

- ORIGINALITA PRODUKTU
- POTŘEBA OKAMŽITÉHO ZISKU
- ZÍSKÁVÁNÍ ZÁKAZNÍKŮ KONKURENCE
- SNAHA O ZVÝŠENÍ PODÍLU NA TRHU
- MÍSTO PRODEJE
- NADMĚRNÁ POPTÁVKA

URČENÍ CENY PRODUKTU

PRODEJNÍ CENA URČENA NÁKLADY

- Spotřeba materiálu, služeb, režijních materiálů, mzdy, reklama, poplatky, finanční náklady, tak, aby všechny náklady byly „zahrnuté“ do ceny

PRODEJNÍ CENA URČENA TRHEM

- Stejný výrobek, různá cena, různá kvalita, cena se přizpůsobuje trhu. Není dána souvislost mezi skutečnými náklady a „tvrdě“ stanovenou cenou. Velmi často pak zisk není v požadované výši.

PRODEJNÍ CENA URČENÁ Z
HLEDISKA MANAŽERSKÉHO
ROZHODOVÁNÍ

- Produkt je výjimečný, ojedinělý, má neocenitelné vlastnosti, nemá konkurenci. Pokud UJ nebude vyhodnocovat skutečné náklady alespoň jednou ročně na základě výsledné kalkulace, může dojít k přelomu této ceny a v rámci trhu může být stanovená cena pokřivena.

KALKULACE – DRUHY

předběžná

- **Předpokládané náklady na kalkulační jednici** (tvoríme před zahájením výroby či nabídky ceny produktu – tedy za co budeme prodávat, aniž bychom prodělali)
- Předběžná kalkulace vyžaduje pečlivé posouzení všech nákladů v UJ – od materiálu, který je hlavní součástí produktu – až po náklady na pojištění, provoz, odpisy, reklamu apod. všechny tyto náklady je důležité vyspecifikovat a to individuálně podle typu UJ.
- Pokud si UJ stanoví všechny předběžné náklady, může je i takto v průběhu jejich skutečné spotřeby evidovat (na účtech, v kalkulačních listech či v rámci controllingu).

výsledná

- Sestavujeme obvykle **po provedení obchodu** – tedy až skutečně prodáme, podíváme se, kolik jsme skutečně vydělali.
- Pro výslednou kalkulaci jsou důležitá skutečná data z účetnictví. Ta obvykle najdeme právě v účetních zápisech, analytických účtech, zakázkových evidencích. Pokud jsme vše nastavili hned na počátku co nejlépe, pak i výsledná kalkulace nemá velké odchylky.
- Podkladem pro data může být i dobrá analytická evidence na účtech.

KALKULAČNÍ ČLENĚNÍ NÁKLADŮ

Náklady přímé

(určujeme podle předem známých a skutečných nákladů – dle norem, počet hodin – většinou jde o:

- - přímý materiál
- - přímé mzdy
- - a to, co přímo souvisí s produktem.

■ Náklady nepřímé

- Tyto náklady nelze na jednici výkonu určit přímo, vypočítáme ji různými metodami.
- Náklady nepřímé zahrnují všechny náklady, které nelze jednoznačně určit na jednici výkonu, ale podílejí se na produktu svým dílem.
- Jaký díl, jaké náklady v daném okamžiku použít nám nabízí

■ KALKULAČNÍ VZOREC

KALKULAČNÍ VZOREC

3.5.2020 17

KLASIFIKACE NÁKLADŮ – NEJOBŠÁHLEJŠÍ ČÁST TVORBY KALKULACE

Náklady v každé účetní jednotce mohou mít různá specifika. Odlišují se druhem uplatněného ekonomického zdroje, svou funkcí nebo způsobem působení v procesu produktu – služby. Pro klasifikace nákladů je důležité znát celý proces a určit si jaké vstupy budou použity. K tomu můžeme využít:

- V účetní jednotce si stanovíme celý proces produktu – od návrhu až po fakturaci a zaplacení této faktury.

- účtovou osnovu v účtové třídě 5 – náklady a skutečně rozebrat každou účtovou třídu až na analytiku a určit si všechny položky, které bude ÚJ mít na vstupu,

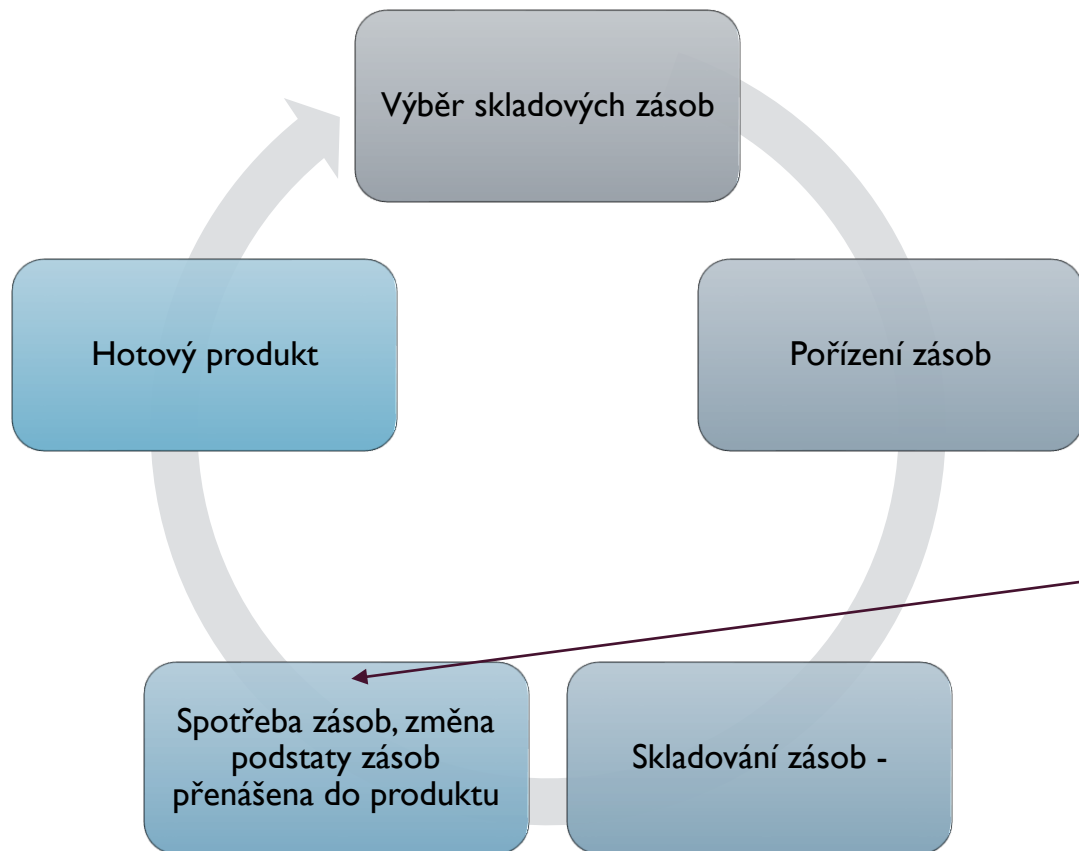
- Např. 501001 – základní materiál dle skutečné normované spotřeby
- 501002 – pomocný materiál - např. nitě, knoflíky, zipy,
- 501003 – provozní materiál – nůžky, jehly, olej do stroje,

- ucelený výrobní proces produktu – služby a to od jejího návrhu až po zaplacení (mapa výrobního procesu produktu)

- definice přímých a nepřímých nákladů na jednici

- Např.: odbytová režie: - sáčky k produktu, visačka, potisk visaček, balicí materiál (krabice, obálka), poštovné, dopravné,

OBĚŽNÝ MAJETEK – ZÁSoby – JEDNODUCHÁ MAPA PROCESU PRODUKTU

- Nejdůležitější etapa kalkulace je efektivní nastavení skladových zásob, jejich členění, evidence, logistická cesta. (tj. minimální množství, pravidelnost dodávky, výběr dodavatele, cesta k zákazníkovi).

■ KALKULACE- KALKULAČNÍ LIST

Název položky	Měsíční předpoklad	Měsíční skutečnost	Roční skutečnost	Položka kalkulace	%	
Spotřeba materiálu				Přímý materiál		
Nákup zboží						
Komunikační poplatky				Správní režie		
nájemné				Výrobní, správní režie		
zdravotní				Přímé mzdy		
sociální				Přímé mzdy		
Služby – právní, účetní, poradenství				Správní režie		
mzdy				Přímé mzdy/správní režie		
Cestovné, PHM				Výrobní, správní, odbytová režie		
pojištění				Správní režie		
Daně – silniční, mzdové				Výrobní, správní režie		
reklama				Správní, odbytová režie		
Leasing. Opravy, údržba				Výrobní, správní		
Režijní výdaje (kancl, úklid,)				Správní režie		
Splátky půjčky, úvěrů				Správní režie		
Úroky z úvěrů				Výrobní, správní režie		
Osobní spotřeba						

STANOVENÍ POLOŽEK VÝDAJŮ
PRO JEDNOTLIVÉ KALKULAČNÍ
POLOŽKY – PODLE
CHARAKTERU ÚČETNÍ
JEDNOTKY A JEJICH NÁKLADŮ
LZE TUTO VZOROVOU
TABULKU UPRAVOVAT

PŘÍMÝ MATERIÁL

- Suroviny, základní materiál, polotovary, pohonné hmoty, pomocný a ostatní materiál, - materiál, který přímo vstupuje do hodnoty výrobků nebo služby. Hodnotu lze zjistit velmi přesně.
- Ve skladové evidenci evidujeme na skladových kartách v měrných jednotkách.
- Na základě norem lze vyhodnotit i zmetkovost.

PŘÍMÉ MZDY

- Mzdy, které lze přímo zjistit na kalkulační jednici (mzdy výrobních dělníků za odpracovaný čas nebo úkolová mzda), příplatky ke mzdě, prémie a odměny výrobních dělníků.
- Vždy posuzujeme normohodinu – tj. za jak dlouho lze daný produkt nebo operaci vyhotovit.
- Mzdy mohou být i rozvrhovou základnou pro výpočet režie. Proto je nutné vyhodnotit hodinovou mzdu nebo mzdu na kalkulační jednici.

NEPŘÍMÉ NÁKLADY

NEPŘÍMÉ NÁKLADY

- Nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě - spotřeba vody, elektřiny a plynu ve výrobě,
- výkonové nebo časové odpisy výrobního zařízení, odpisy budov používaných k výrobě,
- nájemné výrobních prostor či náklady na technickou přípravu výroby, údržbu nebo kontrolu kvality

NÁKLADY, KTERÉ NEJSOU VYNALOŽENÉ NA VÝROBU

- Za náklady účelově vynaloženými na výrobu se obvykle nepovažují:
- - administrativní náklady, finanční náklady, prodejní (odbytové) náklady,
- náklady na skladování či přesun zásob v rámci skladů (pokud takové náklady nejsou součástí výrobního procesu),
- neobvyklé množství odpadu, vyhnutelné škody,
- neúčelně vynaložené práce nebo náklady související s nevyužitou kapacitou

PŘÍMÉ NÁKLADY V KALKULACI – PŘÍKLAD JEDNODUCHÉ KALKULACE

- **Švadlena ve své šicí dílně šije povlečení.**
- Na jedno povlečení I + I (jeden polštář + jedna peřina) spotřebuje:
 - - přímý materiál 5 m x 200,- Kč 1000,- Kč
 - - norma ušití jednoho povlečení (1 lůžko)
 - 1 hod. x 200,- Kč 200,- Kč
 - Celkové přímé náklady: **1200,- Kč**
- do ceny svého produktu bude muset započítat i výrobní a odbytovou režii. V případě, že má náklady na správu tj. účetní, poštovné, pronájem apod. pak přidá i správní režii.

OSTATNÍ PŘÍMÉ NÁKLADY, VÝROBNÍ REŽIE

Ostatní přímé náklady - Pojistné z přímých mezd, odpisy speciálních strojů, energie spojená s provozem dlouhodobého majetku, který se přímo podílí na hodnotě produktu)technologické palivo a energie, opravy a udržování, příspěvky na soc. zabezpečení, ztráty ze zmetků

Výrobní režie – náklady související s řízením a obsluhou výroby – režijní mzdy (mistr, údržbář), opotřebení nástrojů, náklady na opravy, režijní materiál, náklady na technický rozvoj

Tyto náklady nelze stanovit přímo na kalkulační jednici a tak je vypočítáme buď danou metodou, nebo propočtem nákladů, které ÚJ eviduje v nákladových položkách v účetnictví

SPRÁVNÍ REŽIE

- **Položky související s řízením podniku:**
- odpisy správních budov, platy řídicích a THP pracovníků, kteří se podílejí na administrativní části nákladů,
- poštovné, telefonní a telekomunikační poplatky, náklady na IT
- účetnictví, audit, náklady na vzdělávání,
- daň z příjmů,
- finanční náklady,
- náklady spojené s pojištěním UJ.

ODBYTOVÁ REŽIE

Náklady spojené s odbytem, přímé náklady – obalovací materiál na jednici, reklamní potisky na obaly, doprava (pokud je součástí produktu)

Náklady na reklamu, propagaci, mzdy zamců, kteří se zabývají skladováním a odbytem, nájemné skladu či prostoru, kde se expeduje produkt,

ZISK

- **Zisk je odměnou podnikateli za jeho činnost**, za jeho podnikatelské schopnosti.
- Cílem podnikání je uspokojit zákazníka, uspokojit spotřebitele, který po té rád a opakovaně za danou službu/zboží zaplatí.
 - **Ziskem se rozumí rozdíl mezi náklady a výnosy.**
 - Obecnou definicí zisku je, že se **ziskem vyjadřuje to, co podnik svojí vlastní činností z vloženého kapitálu vytěžil a jak rozmnožil ty hodnoty, které byly původně do podniku vloženy.** Tato definice nám toho sama o sobě moc neřekne, proto musíme přistoupit k rozdělení zisku do podkategorií, které nalezneme v českém účetnictví.

ZISK

čistý zisk

• **Čistý zisk** je výsledek hospodaření za účetní období, je již po zdanění a určen k rozdělení mezi vlastníky a podnik. Informace o čistém zisku je důležitá například pro investory, banky nebo dodavatele, které díky této částce okamžitě vidí, jak se firmě daří nebo nedaří.

daňový zisk

• **Daňový zisk** slouží jako základ pro výpočet daně z příjmu na základě ustanovení Zákona o daních z příjmů.

disponibilní zisk

• **Disponibilní zisk** je tzv. **hospodářský výsledek po zdanění**.

hrubý zisk

• **Hrubý zisk** rozdíl mezi čistými tržbami a náklady prodaného zboží. Hrubý zisk obvykle zahrnuje výdaje na odpisy, ale nezahrnuje daně.

realizovaný zisk

• **Realizovaný zisk** - pochází z dokončeného obchodu. Může se jednat o tzv. denní zisk, který se za daný den zobrazuje v pokladně, na bankovním účtu nebo v denních obchodních výkazech.

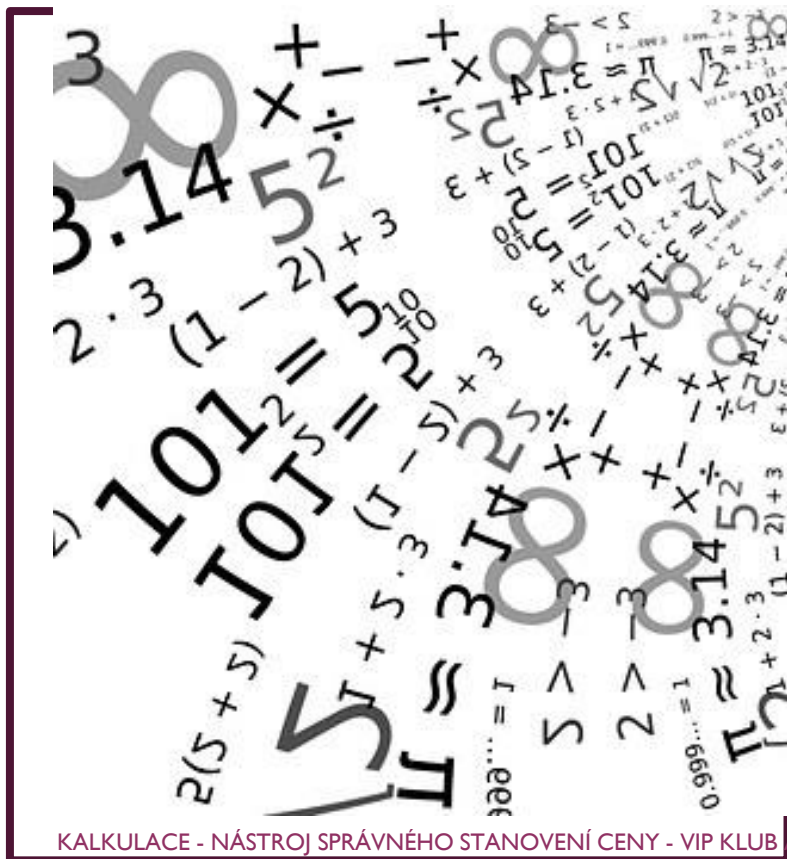
účetní zisk

• **Účetní**- kolik peněz jsme si vydělali, když jsme prodali nějaké zboží nebo službu.

ekonomický zisk

Ekonomický zisk, kdy se při kalkulaci výsledného zisku zohledňuje také faktor tzv. **nákladů obětované příležitosti**. (teoreticky nejvyšší možná částka, kterou bychom mohli za zboží nebo služby získat.

KALKULAČNÍ DOKUMENTY, TECHNICKO HOSPODÁŘSKÉ NORMY

- Kalkulační listy, normy, technické listy, výkazy nákladů v jednotlivých oblastech produktu,
- NORMA SPOTŘEBY MATERIÁLU – maximální množství materiálu, který může být spotřebována na jednotku výkonu (užitečná spotřeba, technologický odpad, ztráty)
- NORMA SPOTŘEBY NÁŘADÍ – potřebné množství nářadí za jednotku času (např. švadlena spotřebuje 1 nůžky na rok, stříhač látek na 5 let apod.)
- NORMA SPOTŘEBY ENERGIE – vyjadřuje max. spotřebu energie na jednotku výkonu
- NORMY ZÁSOB – průměrné množství zásob, které má mít podnik k plynulému zajištění výroby nebo prodeje
- ODPISOVÉ NORMY – vyjadřují % z pořizovací ceny majetku a představují míru jeho opotřebení
- NORMY OBSLUHY – počet pracovníků potřebných k obsluze (stroje, zařízení)
- NORMY POČETNÍCH STAVŮ PRACOVNÍKŮ – počet pracovníků potřebných k výkonu všech prací v určitém útvaru.
- VÝKONOVÉ NORMY ČASU A MNOŽSTVÍ – normovatelný čas a ztráty

VZOR KALKULAČNÍHO LISTU – MAKRONKY – 60 KS (RECEPT VYBRÁN NÁHODNĚ) – ZÁKLADNÍ PŘÍMÝ MATERIÁL

Kalkulační řádek	Obsah KŘ	Jednotková cena	Množství na jednici	Cena na jednici	Celkem 60 ks	celkem/1 ks
Přímý materiál/korpus	Mleté mandle	Kg/300,-	300 g	90,-		
	Moučkový cukr	Kg/20	300 g	6,-		
	vejce	Ks/5	4	20,-		
	Cukr krystal Potr, barvivo	Kg/20 l ks/30	300 g 1 ks	6,- 30,-		
Přímý materiál / krém	mascarpone	Kg/l 10,-	500 g	55,-		
	Cukr moučkový	Kg/20	1 kg	20,-	227	3,80

VZOR KALKULAČNÍHO LISTU – MAKRONKY – 60 KS (RECEPT VYBRÁN NÁHODNĚ) – ZÁKLADNÍ PŘÍMÝ MATERIÁL - POKRAČOVÁNÍ

Kalkulační řádek	Obsah KŘ	Jednotková cena	Množství na jednici	Cena na jednici	Celkem na 60 ks	Celkem/1 ks
Přímé mzdy	Mzda cukráře	1 hod./210,-	2 hod.	420,-	420,-	7,-
Výrobní režie % režie 56	Energie, odpis trouby, pomocný materiál					2,2
Ostatní náklady % režie 28	Úklid, údržba					1,6
Správní režie % režie 170	Nájemné, účetní, provoz kasy					6,5
Odbytová režie	Obal, krabice,					4,-
cena						25,1

32

PŘÍKLAD KALKULACE – MAKRONKY

3.5.2020

položka	Měsíční platba				Počet prodeje výrobků	ks	ks	Kč	
nájemné	15000,-				Denní prodej	480		16800,-	
Účetní služby	3000,-				Měsíční prodej		10560	369500,-	
Úklid, údržba	3000,-				Cena vlastních nákladů výroby			25,10	
Energie provozu	5000,-				Denní prodej/VNV			12048,-	
Mzda cukráře včetně pojistného	33500,-				Měsíční tržba/VNV			265056,-	
CELKEM	59500,-				ZISK			104444,-	

KALKULAČNÍ METODY

01

metoda kalkulace dělením prostým (v UJ se stejnorodou výrobou – vyrábíme jeden stejný kus)

02

Metoda kalkulace dělením poměrovými čísly (v UJ několik druhů stejnorodých výrobků lišící se pouze velikostí, hmotností, jakostí a např. barevností)

03

Metoda kalkulace přírážkové (v UJ několik druhů různorodých výrobků nebo služeb)

METODA KALKULACE DĚLENÍM PROSTÝM (V UJ SE STEJNORODOU VÝROBOU – VYRÁBÍME JEDEN STEJNÝ KUS)

- Jednoduchá a zcela logická technika. Tento způsob využíváme tehdy, pokud máme jen jeden druh výrobku, a rozpočtované režijní náklady se vydělí plánovaným množstvím výroby.
- Příklad švadleny: pro měsíc leden má naplánované ušití 200 ks jednodruhového povlečení:
- **Výrobní režie** je stanovena dle nákladů takto:

■ - odpis šicího stroje:	1 000,-		
■ - provozní materiál: (nitě, jehly, knoflíky)	1 200,-		
■ - pomocný materiál: (olej, nůžky, křída, apod.)	100,-	celkem 2300,- Kč	na jednici 11,50 Kč
■ správní režie:			
■ - práce účetního	1 000,- Kč		
■ - nájemné dílny měsíční	2 000,- Kč	celkem 3 000,- Kč	na jednici 15,- Kč

■ **VÝPOČET REŽIE DĚLENÍM: ROZPOČTOVÁ HODNOTA REŽIE/POČET VÝROBKŮ**

METODA KALKULACE POMĚROVÝMI ČÍSLY

- Jednotlivým druhům výrobků přiřazujeme poměrová čísla, která vyjadřují poměr nákladů na jednotlivé druhy výrobků.
- poměrová čísla volíme:
 - - podle poměru času na výrobu
 - - podle poměru hmotnosti
- **POSTUP:**
- 1. URČENÍ POMĚROVÝCH ČÍSEL
- 2. PŘEPOČET MNOŽSTVÍ (PLÁNOVANÁ VÝROBA X POMĚROVÉ ČÍSLO)
- 3. VÝPOČET REŽIJNÍCH NÁKLADŮ NA JEDNOTKU PŘEPOČTENÉHO MNOŽSTVÍ (rozpočet režijních nákladů /součet přepočteného množství)
- 4. REŽIJNÍ NÁKLADY NA KALKULAČNÍ JEDNICI JEDNOTLIVÝCH VÝROBKŮ (režijní náklady na jednotku přepočteného množství x poměrové číslo)
- 5. USPOŘÁDÁME DO TABULKY
 - **SLOŽITÉ? TAK POJĎME NA PŘÍKLAD NAŠÍ ŠVADLENKY!**

PŘÍKLAD ŠVADLENKA – VÝPOČET VÝROBNÍ REŽIE

výrobek	Plánované množství	Poměrové číslo	Přepočtené množství	Režijní náklad na jednici	kontrola
A	200	1	200	10	$10 \times 200 = 2000$
B	100	1,5	150	15	$15 \times 150 = 2250$
C	500	0,5	250	5	$5 \times 250 = 1250$
Celkový Přepočtený stav			600		Celkem 6000,-

METODA PŘIRÁŽKOVÁ – VYJADŘUJEME V KČ I NATURÁLNÍCH JEDNOTKÁCH

- **Podstata:** režijní náklad rozvrhujeme na kalkulační jednici (rozvrhová základna)
- **Rozvrhová základna:** - příčinná souvislost ke zvolené základě – poměr by měl být stálý a srovnatelný, snadno zjistitelný a veličina by měla být dostatečně velká
 - - přímé mzdy
 - - přímý materiál
 - - přímé náklady
- **Výpočet:**
 - 1. rozvrhová základna v Kč
 - 2. výpočet režijních přírážky = $\text{rozpočtované režijní náklady} / \text{rozvrhová základna} \times 100$
 - 3. $\text{RN} / \text{I KJ} \cdot \text{položka z kalkulace odpovídající RZ} \times \% \text{ režijní přírážky} / 100$

METODA PŘIRÁŽKOVÁ – VYJADŘUJEME V KČ I NATURÁLNÍCH JEDNOTKÁCH

Zadání a výpočet

- Ve výrobě jsou 3 druhy výrobků, rozvrhovou základnou jsou přímé mzdy – rozpočet VR činí 200000,- Kč
- Výroba A: 200 ks
- Výrobek B: 400 ks
- Výrobek C: 600 ks
- VÝPOČET
- I.) $50 \times 200 + 100 \times 400 + 150 \times 600 = 140000,-$
- II) VÝPOČET REŽIJNÍ PŘIRÁŽKY = $200000 / 140000 \times 100 = 142 \%$
- III) VÝPOČET REŽIJNÍCH NÁKLADŮ
- A: $50 \times 142 / 100 = 71,-$ Kč
- B: $100 \times 142 / 100 = 142,-$ Kč
- C: $150 \times 142 = 213,-$ Kč

Tabulka

položka	A	B	C
Přímý materiál	100	150	180
Přímé mzdy	50	100	150
Přímé náklady	150	250	330
Výrobní režie	71	142	213
Vlastní náklady výroby	221	392	543

KALKULACE PLNÝCH NÁKLADŮ

kalkulace PLNÝCH

Prostá metoda kalkulace

- Hromadná výroba – produkce jednoho výrobku. (brambory)

Zakázková metoda kalkulace

- Kusová a malosériová výroba, individuální zákazník

Metoda sdružených výkonů

- U jednoho materiálu může vzniknout několik výrobků

- metoda odečítací - zůstatková

- Jeden výrobek hlavní, ostatní jsou vedlejší

- metoda rozčítací

- Výrobky jsou rovnocenné – nejsou hlavní ani vedlejší

Fázová metoda kalkulace

- Kalkulace se provádí v každé fázi výroby – vhodná rozvrhová základna

Postupná metoda kalkulace

- Výrobky procházejí stupni a každý stupeň tvoří samostatnou realizovatelnou produkci.
- polotovary

KALKULACE NEÚPLNÝCH NÁKLADŮ

- Metoda variabilních nákladů – REAGUJE NA NEDOSTATKY KALKULACÍ PLNÝCH NÁKLADŮ NA PROBLÉMY SPOJENÉ S JEJICH VYUŽITÍM PŘI ROZHODOVÁNÍ, HODNOCENÍ A MOTIVACI.
- Jde o situaci, kde může výrobek jedné skupiny uhradit fixní náklady a zisk, který nelze přímo vypočítat.
- Metody analýzy bodu zvratu – bod, kdy náklady na produkci se vyrovnávají s výnosy produktu.
- Vyjadřuje, kolik výrobků musí podnik minimálně vyrobit nebo vyprodukovat, aby daný objem výroby byl ziskový.

PŘÍKLADY KALKULACÍ

1. KALKULACE PRO SLUŽBY – ÚČETNÍ FIRMA
2. KOMUNITNÍ CENTRUM – VÍCE ČINNOSTÍ I PRODEJ
3. STAVEBNÍ FIRMA
4. PROVIZNÍ PRODEJ

ÚČETNÍ FIRMA – JEN OSVČ – ROČNÍ NÁKLADY

- **I. FIXNÍ NÁKLADY:**
- - účetní program
- - telekomunikační poplatky (telefony, připojení k internetu)
- - pojištění účetní
- - nájemné kanceláře včetně služeb
- - energie (pravidelné platby)
- - přístupy do placených odborných programů
- - školení a vzdělávání, nákup publikací a příruček
- - zdravotní a sociální pojištění OSVČ
- - provoz datové schránky
- (placený přístup)
- - kancelářské potřeby a pomůcky pro práci účetní (kalkulačka, psací a kancelářské pomůcky, náplň do tiskárny, apod.)
- **II. VARIABILNÍ NÁKLADY:**
- - PHM a cestovní náhrady
- - reklamní předměty
- - náklady na reprezentaci
- - ostatní

ÚČETNÍ FIRMA – JEN OSVČ – ROČNÍ NÁKLADY

I. FIXNÍ NÁKLADY:

- účetní program
18000,-

- telekomunikační poplatky
(telefony, připojení k
internetu)
12000,-

- pojištění účetní
5000,-

- nájemné kanceláře včetně
služeb
60000,-

- energie (pravidelné platby)
12000,-

- přístupy do placených
odborných programů
10000,-

- školení a vzdělávání, nákup
publikací a příruček
15000,-

- zdravotní a sociální
pojištění OSVČ
60000,-

- provoz datové schránky
(placený přístup)
5000,-

- kancelářské potřeby a
pomůcky pro práci účetní
(kalkulačka, psací a
kancelářské pomůcky, náplň
do tiskárny, apod.)
6000,-

II. VARIABILNÍ NÁKLADY:

- PHM a cestovní náhrady
5000,-

- reklamní předměty
2000,-

- náklady na reprezentaci
2000,-

- Ostatní
5000,-

PŘEDPOKLÁDANÉ FIXNÍ A VARIABILNÍ NÁKLADY – ÚČETNÍ FIRMA

Fixní náklady + mzda OSVČ

- - fixní náklady 203.000,- Kč
- - mzdy roční 240.000,- Kč

- **CELKEM 443.000,- Kč**

Variabilní náklady

- Variabilní náklady 12.200,- Kč
- **Celkem náklady: 455.200,- Kč**
- **Měsíční předpokládané výkony: 38.000,- Kč**
 - **Výpočet hodinové sazby pro klienta:**
- **38000,-/160 hodin (měsíční pracovní fond)**
 - **237,- Kč**

PŘÍKLAD 2 - KALKULOVANÁ PŘIRÁŽKA PRO KREATIVNÍ DÍLNU

- Kreativní dílna má velmi mnoho činností, které jsou zároveň velmi specifické a mění se podle sezony, struktury klientů, časové náročnosti kurzů, velmi často měnících se cen materiálů:
- - kurzy jednodenní i výukové s dlouhou časovou a obsahovou náplní
- - dílenské výrobky, které jsou na prodej
- - zakázková činnost – renovace nábytku dle požadavků zákazníka
- - výroba oděvních modelů a jejich prodej
- - odborné kurzy s ekonomickou problematikou
- - prodej kávy a drobného občerstvení

PŘÍKLAD 2 - KALKULOVANÁ PŘIRÁŽKA PRO KREATIVNÍ DÍLNU

- **PRO VELMI ROZSÁHLOU STRUKTURU PRODUKTŮ JE NUTNÉ STANOVIT PŘIRÁŽKU K PŘÍMÝM NÁKLADŮM. VZHLEDEM K TOMU, ŽE NA ČINNOSTI MÁ VELKÝ PODÍL LIDSKÝ POTENCÁL-ROZVRHOVOU ZÁKLADNOU BUDOU MZDY.**
- Předpokládané měsíční náklady pro celou kreativní dílnu = 38000,- Kč
 - Měsíční superhrubé mzdy = 52000,- Kč
 - Předpokládané výnosy měsíční = 160000,- Kč
- Vypočtená režie pro jednotlivé kreativní činnosti – výrobní režie = $52000/160000 = 32,5$
 - Vypočet správní režie $38000/160000 = 23,8$
 - **KURZ MALBY NA HEDVÁBÍ:** max: 10 účastníků
 - - materiál : 100,- Kč /účastníka = 1000,- Kč
 - - barvy: 300,- / kurz pro účastníky = 300,- Kč
 - - ostatní materiál = 120,- Kč
- Celkem materiál: 1420,- Kč
- Výrobní režie: (32,5 %) 461,5 Kč
- Správní režie: (23,8 %) 338,- Kč
 - VNV = 2219,50
 - Zisk: 780,-
- Celkem za kurz: 3000,- Kč
- Cena kurzu pro jednu osobu: 300,- Kč
- **PRO KONTROLU REŽIÍ POUŽÍVÁME SKUTEČNÉ NÁKLADY.**
- Tyto náklady porovnáváme s předběžnými a upravujeme % režie pro další období.

STAVEBNÍ ČINNOST – URČENÍ VÝROBNÍ, SPRÁVNÍ A DALŠÍ REŽIE

- Stavební činnost a stanovení správné ceny výstupů vyžaduje velmi podrobné členění nejen v základním pojetí kalkulace, ale rovněž sledování nákladů, které sice úzce se stavební výrobou nesouvisejí, ale tvoří podstatnou část nákladových položek. Pro ideální nastavení ceny – základní materiál, mzdy je efektivní využití programů, které jsou stavební výrobu vytvořené. Důležitým nástrojem je ocenění stavební produkce – **Cenová soustava ÚRS**. (obsahuje více než 170 tisíc položek stavebních prací a materiálů a dalších důležitých informací o užití položek, metodice rozpočtování, indexy změn cen, tarify, sazebníky apod.). Zahrnuje:
 - - katalogy popisů a směrných cen stavebních prací,
 - - sborník pořizovacích cen materiálů a další podklady pro rozpočtáře a kalkulanty, které obsahují nejen směrné ceny a popisy stavebních prací, ale také sazby přímých nákladů a další unikátní informace.
 - - **programy** využívané pro stavení práce (zahrnující i URS):
 - - KROS 4
 - - Helios

NÁKLADY STAVEBNÍ VÝROBY, KTERÉ JSOU SOUČÁSTÍ KALKULACE

- Pojištění staveb a stavební činnosti (ZAPOMÍNÁ SE)
- Silniční daň (u dopravy materiálu a přepravy u staveb)
- Odpisy majetku (nářadí, stroje, přístroje,)
- Bezpečnost práce (školení, revize el. nářadí)
- Pravidelná proškolení zaměstnanců v oblasti BOZP pro stavební výrobu
- OOPP pro stavební výrobu (mnohdy tvoří značnou částku dle povahy stavby)

PŘÍKLAD VÝPOČTU VÝROBNÍ, SPRÁVNÍ A DALŠÍ REŽIE – STAVEBNÍ FIRMA – POUŽITÍ SKUTEČNÝCH NÁKLADŮ

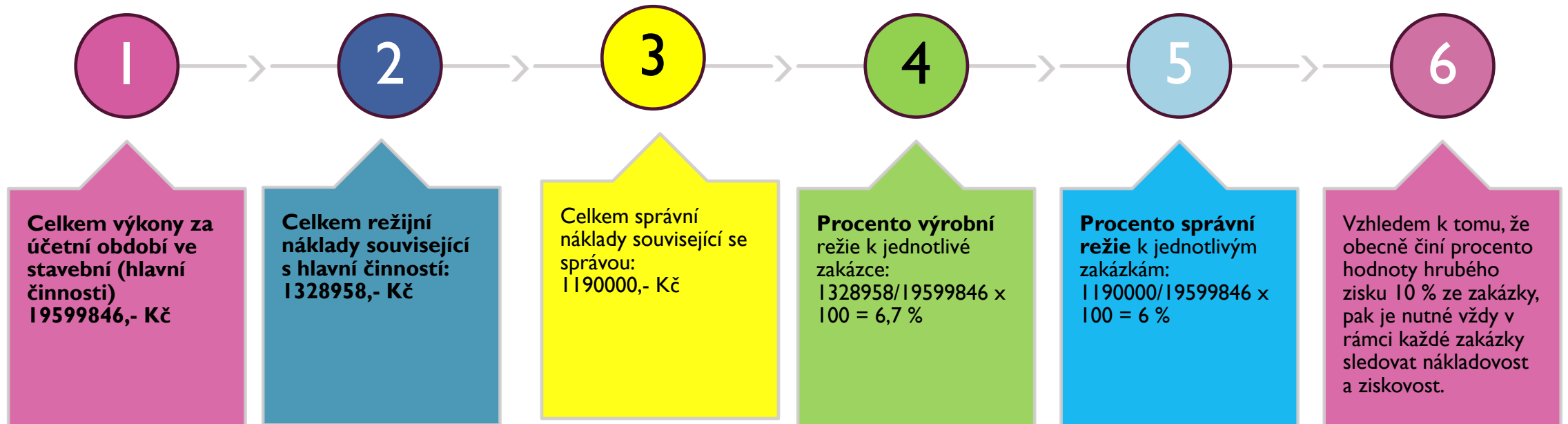
Dle účetních výkazů má účetní jednotka následující náklady:

NÁKLADY SPOJENÉ S HLAVNÍ ČINNOSTÍ:

- Nářadí	228784,-
- pojištění stavební činnosti	47820,-
- spotřeba PHM	483237,-
- odpisy majetku – stavebního zařízení	161209,-
- odstraňování odpadů ze staveb	161614,-
- opravy a udržování stavebních zařízení	246294,-

NÁKLADY SPOJENÉ SE SPRÁVOU UJ:

- Nájemné	620000,-
- Účetní a právní služby	220000,-
- mzdy správních zaměstnanců	350000,-

VÝPOČET REŽIE – STAVEBNÍ ČINNOST

JAK STANOVIT A
OCENIT
NEDOKONČENOU
VÝROBU

3. NEDOKONČENÁ VÝROBA Z POHLEDU KALKULACE

OCEŇOVÁNÍ NEDOKONČENÍ VÝROBY – VZNIK NV

- **Nedokončená výroba** - vzniká v oblasti materiální i duševního produktu, obvykle provedením první operace na vyskladnění materiálu. V některých oblastech činnosti sice někdy nevzniká spotřebou přímého materiálu, ale jsou na budoucí fakturované výkony vynakládány mzdové prostředky nebo vznikají další náklady spojené s budoucí fakturací. Tuto NV musíme evidovat zvláště ke konci účetního období, které k 31.12. (nebo rozvahového dni, o kterém UJ účtuje).
- Obory v nichž vznikají mzdové náklady pro budoucí fakturaci:
 - - účetní služby
 - - projektové práce
 - - programování
 - - organizování kulturních a sportovních akcí nebo akcí, které budou realizovány až v následujícím období.
 - - stavební činnosti, které se „protahují i do několika účetních období“

NEDOKONČENÁ VÝROBA Z POHLEDU ÚČETNICTVÍ

- V ÚČETNICTVÍ evidujeme náklady vzniklé v „okruhu“ nedokončené výroby na účtech spotřeby dle zakázkové struktury (na jednotlivé zakázky, které jsou vedeny v soustavě účetnictví a musí být prokazatelné – tedy všechny účetní doklady, které se zakázkou souvisejí:
 - - materiálu
 - - mezd
 - - energie
 - - služeb
- Zároveň dle vnitřního předpisu nejpozději k 31.12. nebo rozvahovému dni provedeme kontrolu na jejich „výstup“. V případě, že na tyto náklady zatím neproběhla fakturace, stávají se součástí nedokončené výroby a hodnota se vyúčtuje na účtech 58xxxx (dle charakteristické skupiny – polotovar, výrobek, zvířata apod.) s účtem 121, 123, 124)
- NEJČASTĚJŠÍ CHYBY V NV:
 - - nesprávně přiřazené náklady na zakázku
 - - nevedení zakázkové činnosti v soustavě účetních záznamů (mimoúčetní evidence) výjimkou jsou programy, které sledují detailně každý náklad a jsou doložitelné i v UJ) např. stavení výroba, výroba na lince apod.
 - - nevyúčtovaná NV k 31.12. vůbec (náklady zkreslují hodnotu zisku, HV a v následujícím období i výši daně) – nejsou respektovány zásady věrnosti, časové souvislosti
 - Do NV se nepočítají manka, zmetky, škody – jsou součástí inventury zásob na účtu 112, 132 (nevstupují do hodnoty NV)

CO NENÍ MANKO?

- Za škody a manka se nepovažují:
- technologické a technické úbytky a úbytky vyplývající z přirozených vlastností zásob vznikající např. rozprachem, sesycháním v rámci technologických úbytků ve výrobním, zásobovacím a odbytovém procesu (přirozené úbytky zásob materiálu, zboží, nedokončené výroby, polotovarů a hotových výrobků),
- ztratiné v maloobchodním prodeji a nezaviněné úhyny zvířat, která nejsou pro účely zákona hmotným majetkem, a to do výše ekonomicky zdůvodněné normy přirozených úbytků a ztratiného stanovené poplatníkem.
- Správce daně může posoudit, zda výše stanovené normy odpovídá charakteru činnosti poplatníka a obvyklé výši norem jiných poplatníků se shodnou nebo obdobnou činností, a o zjištěný rozdíl upravit základ daně.

ÚČTY 121 - NEDOKONČENÁ VÝROBA 122 - POLOTOVARY VLASTNÍ VÝROBY

- a) produkty, které prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem, nejsou však dosud hotovým výrobkem; tato položka rovněž obsahuje nedokončené činnosti, při nichž nevznikají hmotné produkty,
- b) odděleně evidované produkty, to je polotovary, které dosud neprošly všemi výrobními stupni a budou dokončeny nebo zkompletovány do hotových výrobků v dalším výrobním procesu účetní jednotky.
- **Na účtu 123 - Výrobky** – účtujeme produkty, u kterých byly dokončeny všechny výrobní operace, hotové výrobky, tj. předměty vlastní výroby určené k prodeji mimo účetní jednotku (odběratelům), nebo ke spotřebě uvnitř účetní jednotky věci vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř účetní jednotky.
- **Na účtu 124 - Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny** evidujeme zvířata a jejich skupiny včetně jatečných zvířat, která nejsou vykazována na účtu 026 - Dospělá zvířata a jejich skupiny, 112 - Materiál na skladě nebo 132 - Zboží.

Zásoby vlastní činností mohou vznikat:

- ve výrobním procesu
- při poskytování služeb
- při tvůrčí myšlenkové práci
- U účetních jednotek, které poskytují služby-jedná se obvykle o dlouhodobé kontrakty-projekty, opravy, softwarové služby, audit, ...

ÚČTOVÁNÍ O NEDOKONČENÉ VÝROBĚ

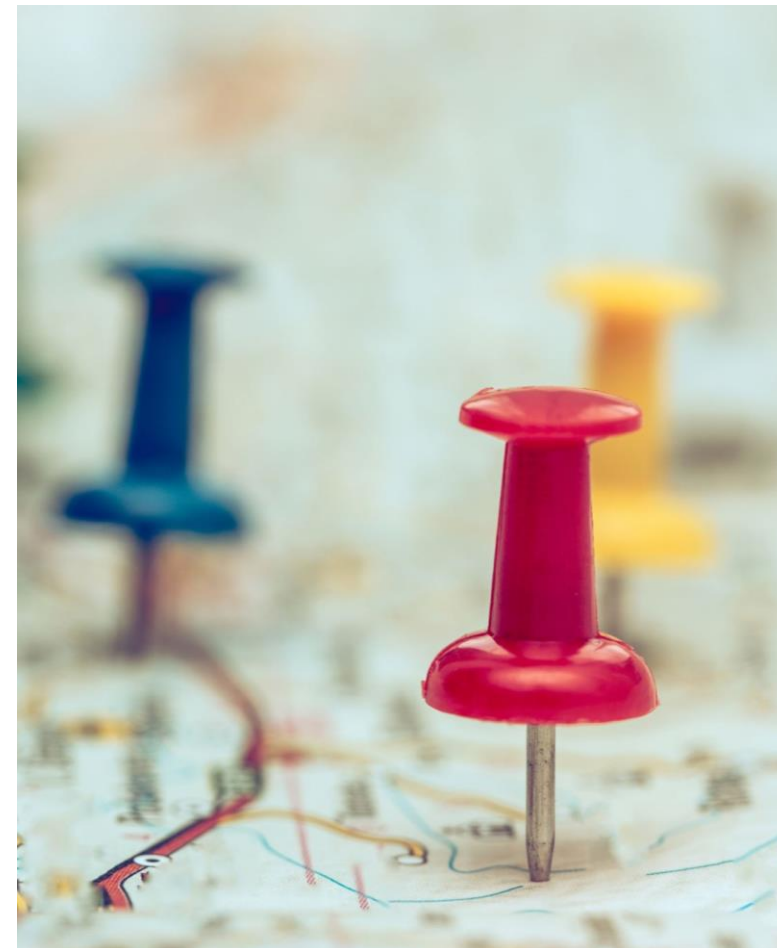
O změně nedokončené výroby, polotovarů, výrobků a mladých a ostatních zvířat a jejich skupin, je účtováno prostřednictvím příslušného účtu účtové skupiny 58 - Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace.

Tato položka může mít i zápornou hodnotu.

Změna stavu zásob vlastní činnosti se ve VZZ vykazuje v položce „B. Změna stavu zásob vlastní činnosti“, která obsahuje náklady či snížení nákladů z titulu přírůstku nebo úbytku zásob vlastní činnosti v průběhu běžného účetního období

PROVIZNÍ PRODEJ – STANOVENÍ PROVIZE

- Provizní prodej má jednu obrovskou výhodu – i nevýhodu.
- Prodejce prodává produkty s konečnou cenou a pouze na základě výše prodeje si může na základě provizní smlouvy vyfakturovat svou „odměnu“ – provizi. Tato výše je dána smluvními podmínkami a pro prodejce je důležité, aby provize pokrývala veškeré náklady, které vznikají v souvislosti s jeho činností. (cestovní agentury, provize za prodej reklamy, provize za prodej pojistných smluv, provize realitní kanceláře apod.)
- Její výše je závislá na hodnotě, počtu prodaných produktů a nákladech, které s takovou činností UJ má. Hodnota provize se vypočte jako počet realizovaných obchodu (bez DPH) x % dohodnuté provize.
- Nejčastější výše provize:
 - - realitní služby = 3 % - 10 %
 - - zprostředkování obchodu = 4 %
 - - cestovní agentury = 10 %

KALKULAČNÍ SYSTÉM V PODNIKU

- Každý podnik si určuje systém kalkulace tak, aby bylo zřejmé, co je v kalkulaci obsaženo.
- Každé oddělení se stává součástí kalkulačního vzorce, neboť specifikuje své náklady.
- Správná kalkulace může zároveň stanovit i slevy, které UJ může poskytnout konečnému spotřebiteli aniž by to mělo větší dopad na zisk společnosti.
- Pro finanční řízení i daňovou kontrolu je důležité vytvořit vnitřní předpis nebo směrnici, kde UJ popíše jednotlivé kroky, hodnoty kalkulačního vzorce a metodu výpočtu.
- **Základní informace ve Směrnici nebo vnitřním předpise:**
 - - popis výrobního procesu UJ
 - - výrobky, pro které se kalkulace určuje
 - - způsob stanovení metody kalkulace
 - - kalkulační listy
 - - výpočet jednotlivých režii
 - (pokud máte potřebu vytvořit směrnici, můžete využít e-booku Tvorba směrnic a jejich využití v UJ nebo individuálně zkontaktovat vaše potřeby)